

Balet Národního divadla, Orchester BERG, DekkaDancers a Nová scéna
uvádějí

timING

... koncert pro 8 tanečníků a orchestr v prostoru Nové scény

György Ligeti
György Ligeti
Aaron Copland

POÈME SYMPHONIQUE PRO 100 METRONOMŮ
RAMIFICATIONS
KONCERT PRO KLARINET A ORCHESTR
Slowly and expressively – Cadenza – Rather fast
DANCES

Louis Andriessen

Hudba: György Ligeti, Aaron Copland a Louis Andriessen
Choreografie: DekkaDancers - Tomáš Rychetský a Viktor Konvalinka
Režie a libreto: Petra Tejnorová
Libreto a dramaturgie: Lukáš Trpišovský
Scéna a kostýmy: Antonín Šilar
Light design: Daniel Tesař
Videoprojekce: Pavel Hejný
Zvukový design: Zbyněk Perla

Dirigent: Peter Vrábel
Hraje: Orchester BERG
Klarinet: Irvin Venyš
Soprán: Barbora Sojková

Tančí: Natálie Rychetská, Sylva Nečasová, Zuzana Šimáková, Aya Watanabe,
Tomáš Rychetský, Viktor Konvalinka, Jonáš Dolník, Tomáš Červinka

Představení: 9., 10. a 11. května 2011 ve 20h na Nové scéně

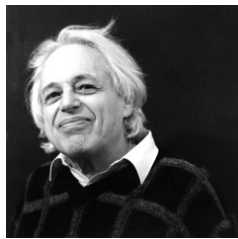
Výchozím impulsem pro vznik společného představení Orchestru BERG a DekkaDancers byla hudba - *Poème symphonique* pro 100 metronomů a *Ramifications* György Ligetiho, *Koncert pro klarinet a orchestr* Aarona Coplanda a *Dances* Louise Andriessena. Tento „koncert pro 8 tanečníků a orchestr“ je sondou do nitra budovy Nové scény a vnitřního světa jednotlivých tanečníků, a to s přítomným orchestrem přímo na scéně, kdy čas odpočítává 100 metronomů a jedna minuta se může jevit jako věčnost...

„Samotný název *timING* asociuje hru s časem a načasováním. Vystává otázka: jakou rychlostí pro člověka plyne čas? Spojením prostoru Nové scény a vnitřního prostoru jednotlivých tanečníků se zrodila cesta - putování časoprostorem, kdy se Nová scéna jeví jako labyrint, ve kterém se člověk ztrácí.“

„Výsledná forma představení je na hranici mezi koncertem a divadlem. V Německu se pro takový druh divadla vžilo spojení *Musiktheater*. Bohužel doslovný překlad jako hudební divadlo je spíše zavádějící, protože nám stále nejvíce půjde o hudbu a teprve pak o divadlo. Choreografové Tomáš Rychetský a Viktor Konvalinka z *Dekka Dancers* navazují na řadu úspěšných projektů uvedených v pražském Národním divadle. Režisérka Petra Tejnorová má ve svých inscenacích velmi blízko k fyzickému autorskému divadlu.“ (Lukáš Trpišovský)

„Mimořádně inspirativní je spojení skladeb György Ligetiho s filmy režiséra Stanleyho Kubricka. Ten doslova použil několik jeho skladeb ve filmech jako je *Shining*, *Eyes Wide Shut* a hlavně ve 2001: *A Space Odyssey*, kde se sekvence letu „k Jupiteru a dál“ jeví jako expanze do barevné krajiny, snové

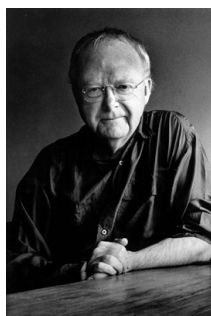
představy. Je to bezprostředně smyslové. Neméně zajímavé je spojení skladatele Louise Andriessena, kritika hudebního establishmentu, se jmény režisérů jako je Robert Wilson, Peter Greenaway a Hal Hartley, kteří scénicky realizovali některé jeho opery.“ (Petra Tejnorová)

György Ligeti (1923–2006), původem maďarský skladatel žijící v Rakousku, patří k těm tvůrcům, kteří zcela zásadně ovlivnili vývoj hudby druhé poloviny 20. století. Ve své tvorbě často čerpal z mimohudebních oblastí – inspirovalo ho výtvarné umění, fyzika, biologie apod. V legendární skladbě *Poème symphonique* pro sto metronomů (1962), která uzavírá Ligetiho spjatost s hnutím Fluxus a jež při své premiéře rozpoutala skandál, je stovka metronomů natažena a spuštěna v různých tempech. Z hlukové masy se postupně začnou vydělovat nepředvídatelné rytmy, které vznikají kombinací jejich tikotu. Ligeti přitom neoperoval s přesností, naopak počítal s kulhajícími metronomy. Skladba končí dozníváním tikotu jednoho metronomu.

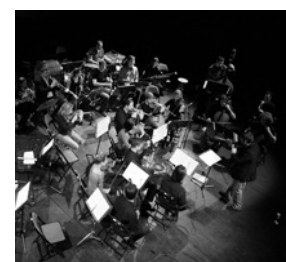
V Ligetiho skladbě *Ramifications* pro smyčcový orchestr nebo dvanáct smyčců (1969) je polovina nástrojů přeladěna přibližně o čtvrttón výše. Ligeti podle vlastních slov nechtěl vytvořit tzv. čtvrttónovou hudbu, ale „hudbu ‚rozladěnou‘, s ‚neurčitou‘ harmonií“. Zajímal ho „efekt, kdy na sebe narážejí různé systémy ladění; je to jako tělo ve stádiu postupného rozkladu. *Ramifications* jsou příkladem dekadentního umění.“

Slavný americký skladatel a dirigent **Aaron Copland** (1900–1990) pocházel z rodiny litevsko-židovských emigrantů. Nepatřil k avantgardistům; jeho hudbu ovlivnil jazz a neoklasicismus, náměty čerpal z amerických reálií (např. balety *Billy the Kid*, *Rodeo*, *Apalačské jaro*). Coplandův dvouvětý *Koncert pro klarinet a orchestr*, který je dnes již standardní součástí klarinetového repertoáru, vznikl v letech 1947–1949 na objednávku proslulého jazzového klarinetisty Bennyho Goodmana. Ten skladbu premiéroval v roce 1950. O rok později bylo dílo uvedeno s baletní choreografií Jerome Robbinsa.

V současnosti nejvýznamnější nizozemský skladatel **Louis Andriessen** (*1939) se proslavil spoluprací s režiséry Robertem Wilsonem (na scénickém díle *De Materie*) a Peterem Greenawayem (film *M is for Man, Music, Mozart* a scénické kompozice *ROSA Death of a Composer* a *Writing to Vermeer*). Je známý také svými levicově orientovanými politickými postoji, pozornost na sebe upoutal i řadou společensky angažovaných akcí. Lákají ho zvláště projekty na pomezí hudebního divadla a performance. Tak tomu je i v případě skladby *Dances* (Tance) pro soprán a komorní orchestr; Andriessen v ní použil několik úryvků z historicko-mystického románu Joan Grantové *Okřídlený faraon* (1937), smyšleného „autobiografického“ příběhu princezny Sechetare z první egyptské dynastie. Skladba vznikla pro choreografku Bianku van Dillen. Premiéra jejího představení *De Trap* (Schodiště) proběhla v amsterdamském divadle Frascati v dubnu 1991, hudbu obstaral Asko Ensemble a sopránistka Claron McFadden, která se zároveň zhostila role egyptské princezny.

Orchestr BERG již deset let přináší svěží vítr na českou hudební scénu. Uvádí projekty s novou hudbou, kterou kombinuje mimo jiné s divadlem, tancem, filmem nebo výtvarným uměním, své posluchače často zve do netradičních prostor. Inicjuje vznik nových skladeb u mladých českých autorů a následně je uvádí ve světové premiéře. Na svém kontě tak již má desítky světových premiér a ještě mnohem více českých premiér děl světových skladatelů. Mezi projekty z poslední doby patří například hudebně divadelní inscenace *Schwarz auf Weiss* (Černé na bílém) německého skladatele a divadelníka

Heinera Goebbelse, uvedení slavného němého filmu Utrpení Panny orleánské s novou hudbou litevského skladatele Broniuse Kutavičiuse nebo scénické zpracování oratoria Král David od Arthura Honeggera. www.berg.cz

Zakladatel, umělecký vedoucí a šéfdirigent Orchestru BERG, **Peter Vrábek** (*1969), má na svém kontě mnoho originálních projektů, desítky světových i českých premiér. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. V roce 2010 získal od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby. www.berg.cz

Sopranistka **Barbora Sojková** (*1982) je specialistkou na interpretaci staré hudby, spolupracuje s řadou souborů zaměřených na tuto oblast. Působí jako umělecká vedoucí v Tiburtina ensemble. Pravidelně vystupuje na významných festivalech doma i v zahraničí (Pražské jaro, Concentus Moraviae, Resonanzen Wien, Festival de Sablé...). Účinkuje i ve scénických produkcích (Monteverdiho *Orfeo* v ND, Vivaldiho *Argippo*; od roku 2009 v inscenaci *Radúz a Mahulena* v ND). www.tiburtina-ensemble.com

Irvin Venyš (*1981) je dnes řazen k nejvýraznějším českým umělcům mladé generace. Vystupuje na prestižních festivalech a pódii doma i v zahraničí, spolupracuje s předními světovými sólisty a dirigenty (Hansjörg Schellenberger, Radovan Vlatkovič, Libor Pešek ad.), nahrává mj. pro Český rozhlas, Českou televizi, Mitteldeutsch Rundfunk či Arco Diva. Je držitelem řady ocenění z mezinárodně uznávaných soutěží (Pražské jaro, Pacem in Terris Bayreuth, EBU New Talent...). Hraje jak klasický repertoár, tak soudobou hudbu nebo folklór. www.irvinvenys.cz

DekkaDancers | Tomáš Rychetský, Viktor Konvalinka (oba tanečníci a choreografové ND v Praze) a Pavel Hejný (fotograf, mediální umělec) zakládají v roce 2009 občanské sdružení DekkaDancers. Oficiálně jsou DekkaDancers volné sdružení profesionálních umělců. Neoficiálně jde o podivuhodný spolek individuí postižených tancem, kteří se s tímto celoživotním břemenem snaží kreativně vyrovnat, a o své trauma se chtějí podělit s ostatními. Vznik DekkaDancers je logickým vyústěním osobního tvůrčího přetlaku a zároveň touhy realizovat vlastní projekty. www.dekkadancers.com

Režisérka **Petra Tejnorová** (*1984) vytvořila několik úspěšných inscenací již během studia DAMU. Experimentuje a hledá na poli alternativního a fyzického divadla. Její autorské inscenace a mezinárodní projekty získaly ocenění nejen v Čechách, ale i na zahraničních festivalech. Některé z jejích posledních režii můžeme vidět v Dejvickém divadle, divadle Alfred ve dvoře, Roxy/NoD a divadle Alfa. Působí jako externí pedagog DAMU. V roce 2008 byla nominována na Cenu Alfréda Radoka v kategorii Talent.

Lukáš Trpišovský (*1979) je nejnámější ze svého působení v režisérském tandemu SKUTR (spolu s Martinem Kukučkou). Získal tak cenu Evalda Schorma, GRAND PRIX mezinárodního festivalu FIST v Bělehradě nebo 3 nominace na cenu Alfréda Radoka. Jeho inscenace viděli diváci doma i ve světě, úspěšně například reprezentovaly Českou republiku na festivalu FRINGE v Edinburgu. S Orchestrem BERG uvedli v roce 2009 unikátní a velmi ceněný projekt Schwarz auf Weiss. www.skutr.org

PRO PŘEDSTAVENÍ ZAPŮJČILA METRONOMY VÍCE NEŽ STOVKA PATRONŮ!

Akademické gymnázium Štěpánská, Alena Skálová, Aleš Bořík, Aleš Březina, Alexandr Jannack, Anna a Vilém Veverkovi, Anna Šimerdová, Barbora Dostálová, Blanka Čermáková, Břetislav Winkler, Daniel Špička, Daniel Vlček, Daniela Seifertová, Dáša Kaplanová, David Gainer, David Pokorný, Dr. Florian Haug, Eduard Parma, Elena Kantová Hokýnková, Eliška Bejčková, Eliška Čepická, Eszter Honti, Eva a Helena Velické, Eva Břicháčková, Eva Kesslová, Eva Plochová, Eva Procházková, Eva Skálová, Hamrovi, Helena Vágnerová, Hubert Kořátko, Ilja Šmíd, Irena Ida Králíková, Iva Oplištilová, Iva Šářecová, Ivan Kartáč, Ivana Fojtů, Jan Kříženecký, Jan Landa, Jan Lukášek, Jan Vondráček, Jana Janoušová, Jana Kralertová, Jana Lapáčková, Jana Ljodyna, Jana Vavřínková, Jarmila Goldamerová, Jiří Adámek, Jonáš Hájek, Josef Janda, Josefina Panenková, Kateřina Knollová, Kateřina Maýrová, Klára Černá, kocour Mikeš, Kristián Kašpar, Kristina Durczaková, Lenka Němečková, Lucie Špičková, Mackeovi, Marie Kušková, Markéta Tichá, Markéta Zdebská, Martin Adamovič, Martin Rudovský, Martin Zbrožek, Martina Vavřincová, Michaela Syrová, Michal Girsá, Michal Worek, Milan Guštar, Milan Koutník, Milan Krešl, Miroslav Táborský, Miroslav Vrábel, Monika Knoblochová, Naďa Bilincová, Oldřich Pražan, Otto Linhart, Pavel Korima, Pavel Příkryl, Pavel Trnka, Pavel Vokatý, Pavla Klenorová, Pavla Mrázková, Pavla Sýkorová, Peter Vrábel, Petr Adler, Petra Matějová, Přemysl Strnad, Prof. Nora Grumlíková, Radim Kolek, Radim Smetana, Radomíra Sedláková, Soňa Červená, Štěpán Drtina, Tamara Muchová, Tereza Goldamerová, Tereza Štichová, Tom Rychetský, Tomáš Jirsák Havran, Viktor Hruška, Vladislav Holinka, Vojtěch Bárta, Wanda Dobrovská, Zbyněk Matějů, Zuzana a Martin Ambrušovi, Zuzana Bandúrová, Zuzana Mattlachová a ZUŠ Jižní Město / Křtinská (7ks)

DĚKUJEME!

ORCHESTR BERG DĚKUJE VŠEM JEDNOTLIVCŮM, KTEŘÍ POMÁHAJÍ V TÉTO SEZONĚ:

DÁRCI - RNDr. Jiří Kessler, RNDr. Ondřej Jäger, manželé Ridenourovi

ANDĚLÉ - Věrka a Peter Babišovi, Eva a Tonda Blomannovi, Anička Císařová, Dominik Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Irena Fürbachová, Marie Hakenová, Eszter Honti, Aleš Janíček, Veronika Karlíková, Jiří Kessler, Jitka Kloučková, Johana Kratochvílová, Michal Markoš, Alena Miltová, Kateřina Plevová, Marek Prchal, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jan Šlosárek, Lukáš Trnka, Michaela Volfová, David Zábranský a Jan Zázvůrek

Inspice: Jiří Vrátil - Asistent režie: Lubor Kvaček - Světelná režie: Jana Malisová

Na přípravě inscenace se podílejí: jevištní technika pod vedením Petra Voříška a Tomáše Studničky, osvětlovači pod vedením Jana Martinovského, zvukaři pod vedením Tomáše Mugraubera, garderoba pod vedením Marie Suché a maskéři pod vedením Johany Vrtiškové.

Dekorace, kostýmy a vlásenky byly vyrobeny v Ateliérech a dílnách ND pod vedením Pavla Hénika, Aleše Frýby a Evy Buštové.

Podpořili: Magistrát hl. m. Prahy, Ministerstvo kultury ČR, společnost AQH a Château Krč
Sponzor technologií: ProMoPro

Mediální partneři: časopis Sanquis, Týdeník Rozhlas a Radio 1

Konec představení ve 21.20 hod.